

TUTKIMUSOSIO

Selvä enemmistö suomalaisista hyväksyy tekoälyn korvaamaan rutiinitöitä, mutta rajoittaisi kehittyneempien tekoälyjärjestelmien käyttöönottoa

Suomalaisten suhtautumisen tekoälyn käyttöön voi kiteyttää KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen mukaan seuraavasti: On hyväksyttävää, että tekoälyn avulla hoidetaan tulevaisuudessa useimmat rutiinityöt. Tekoäly ei korvaa ihmistä, mutta tekee työstä miellyttävämpää ja vapauttaa tylsästä ja mekaanisesta työstä. Kehittyneempien tekoälyjärjestelmien käyttöönottoa tulee kuitenkin rajoittaa ennen kuin niiden turvallisuus ja eettisyys on selvitetty.

Selvä enemmistö (65 %) suomalaisista on valmis hyväksymään (täysin tai jokseenkin samaa mieltä) sen, että tekoälyavusteiset järjestelmät, koneet ja robotit hoitavat tulevaisuudessa useimmat rutiinityöt, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Neljännes (28 %) vastustaa tällaista kehitystä.

Naiset, työntekijät, työttömät, heikosti koulutetut ja työväenluokkaan samaistuvat paheksuvat muita useammin rutiinitöiden siirtymisen koneiden ja robottien vastuulle. Akateemisesti koulutetut ja ylemmät toimihenkilöt ottavat muita innokkaammin vastaan tällaisen tulevaisuudenkuvan.

Enemmistö (54 %) torjuu ehdotuksen kehityksen vauhdin vaimentamisesta sillä perusteella, että tekoäly vie ihmisten työpaikat. Yli kolmannes (36 %) kansalaisista olisi valmis hillitsemään automaatiota vastaavan syyn takia. Tekoälyn kehittämisen jarruttaminen kiehtoo muuta enemmän naisia, heikommin kouluttuneita ja työntekijöitä. Ylemmät toimihenkilöt ja korkeasti koulutetut ovat päinvastaista mieltä ja saattaisivat jopa olla painamassa lisää kaasua.

Lähes neljä viidestä (77 %) suomalaisesta uskoo, että useimmilla toimialoilla tekoäly ei korvaa ihmistä työelämässä, vaan tekee työstä miellyttävämpää. Samaan hengenvetoon enemmän kuin kaksi kolmesta (70 %) pitää hyvänä sitä, että tekoäly vapauttaisi ihmiset tylsästä, mekaanisesta työstä.

Lähes joka toinen suomalainen on taipuvainen uskomaan, että tekoäly helpottaa merkittävästi työvoimapulaa (46 %). Miltei kaksi viidestä kuitenkin torjuu tällaisen olettan (38 %). Tekoälyn apuun työvoimapulan helpottajana uskovat samat väestöryhmät (koulutetuimmat, hyvässä sosiaalisessa asemassa olevat), jotka muutenkin suhtautuvat tekoälyn kehitykseen keskimäärää optimistisemmin.

Vaikka varsin monet uskovat tekoälyn kehityksen vaikuttavan työelämään myönteisesti, niin vain noin kolmannes kansalaisista arvioi tekoälymullistuksen tekevän maailmasta paremmin toimivan (35 %). Kaksi viidestä (41 %) on epäuskoinen ja lähes neljännes vailla mielipidettä (23 %).

Suomalaisista yli kaksi viidestä (42 %) torjuu väittämän, että tekoälyn ja robottien kehittyminen synnyttävät enemmän uusia ongelmia kuin hävittävät vanhoja. Hieman pienempi joukko (38 %) tukee väittämää. Samoin yli kaksi viidestä (43 %) torjuu väittämän, että teknologia kehittyy hirviöksi, joka vielä karkaa ihmisen käsistä. Hieman pienempi joukko (40 %) uskoo väittämään. Tekoälyn ja teknologian kehittymistä pelkäävät etenkin vähemmän koulutetut ja työväenluokkaiset väestöryhmittymät. Käänteistä näkemystä edustavat erityisesti korkeasti koulutetut ja nuorimmat (18–30-vuotiaat) kansalaiset.

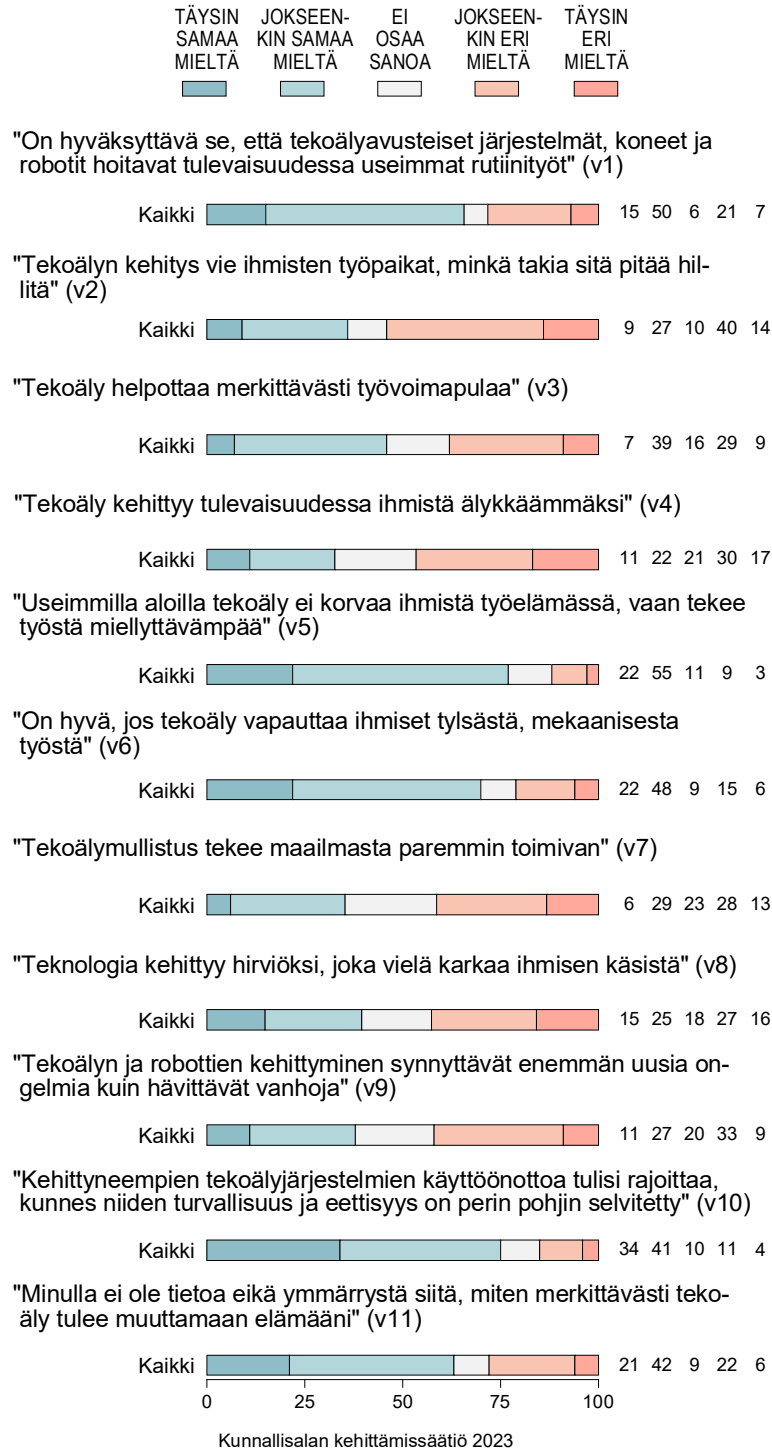
Koska tekoälyn kehitykseen liittyy kansalaisten mielestä myös synkeitä näkymiä, on ymmärrettävää, että selvä enemmistö kansasta olisi rajoittamassa kehittyneempien tekoälyjärjestelmien käyttöönottoa, kunnes niiden turvallisuus ja eettisyys on perin pohjin selvitetty (75 %). Tätä mieltä on myös kaikkien puolueiden kannattajien enemmistö. Kokonaisuudessaan kokoomuksen ja vihreiden kannattajat suhtautuvat useimmissa kysymyksissä muiden puolueiden kannattajia hyväksyvämmiin tekoälyn kehitykseen.

Tekoälyä koskevien mielipiteiden ja arvioiden taustoittamiseksi vastaajat ottivat lopuksi kantaa myös väitteeseen ”minulla ei ole tietoa eikä ymmärrystä siitä, miten merkittävästi tekoäly tulee muuttamaan elämääni”. Lähes kaksi kolmesta tunnustaa tietojensa vajavaisuuden (63 %). Reilu neljännes olettaa tietonsa ja ymmärryksensä riittäväksi arvioimaan muutoksia omassa elämässään (28 %). Enemmistö kaikissa väestöryhmissä myöntää tietojensa vajavaisuuden. Nuorimmista, 18–30-vuotiaista, keskimäärää selvästi useampi torjuu ajatuksen oman tietopohjan ja ymmärryksen niukkuuden.

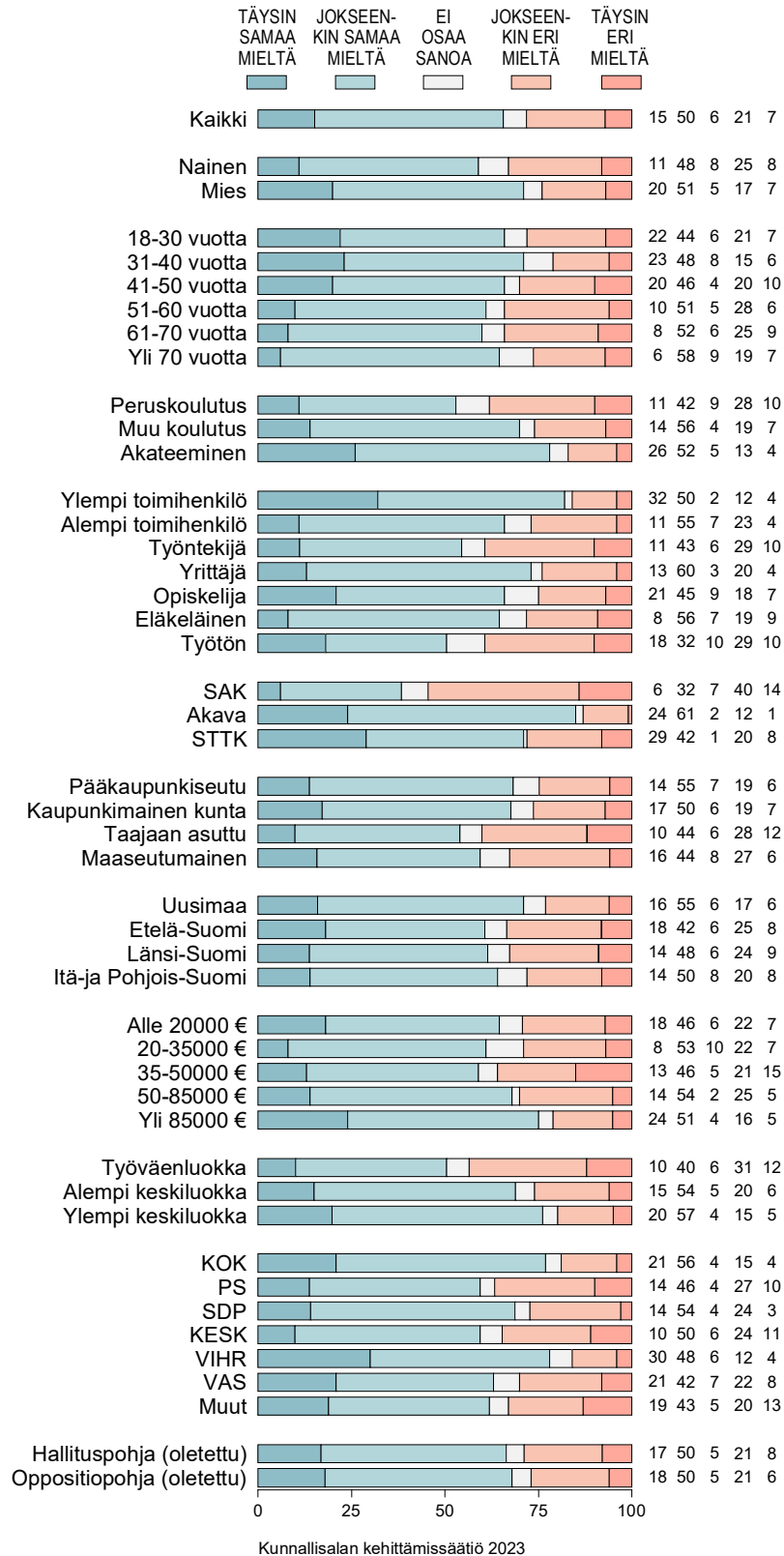
Tutkimuksen toteutus. KAKS - Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 3.-7.6.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.010. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

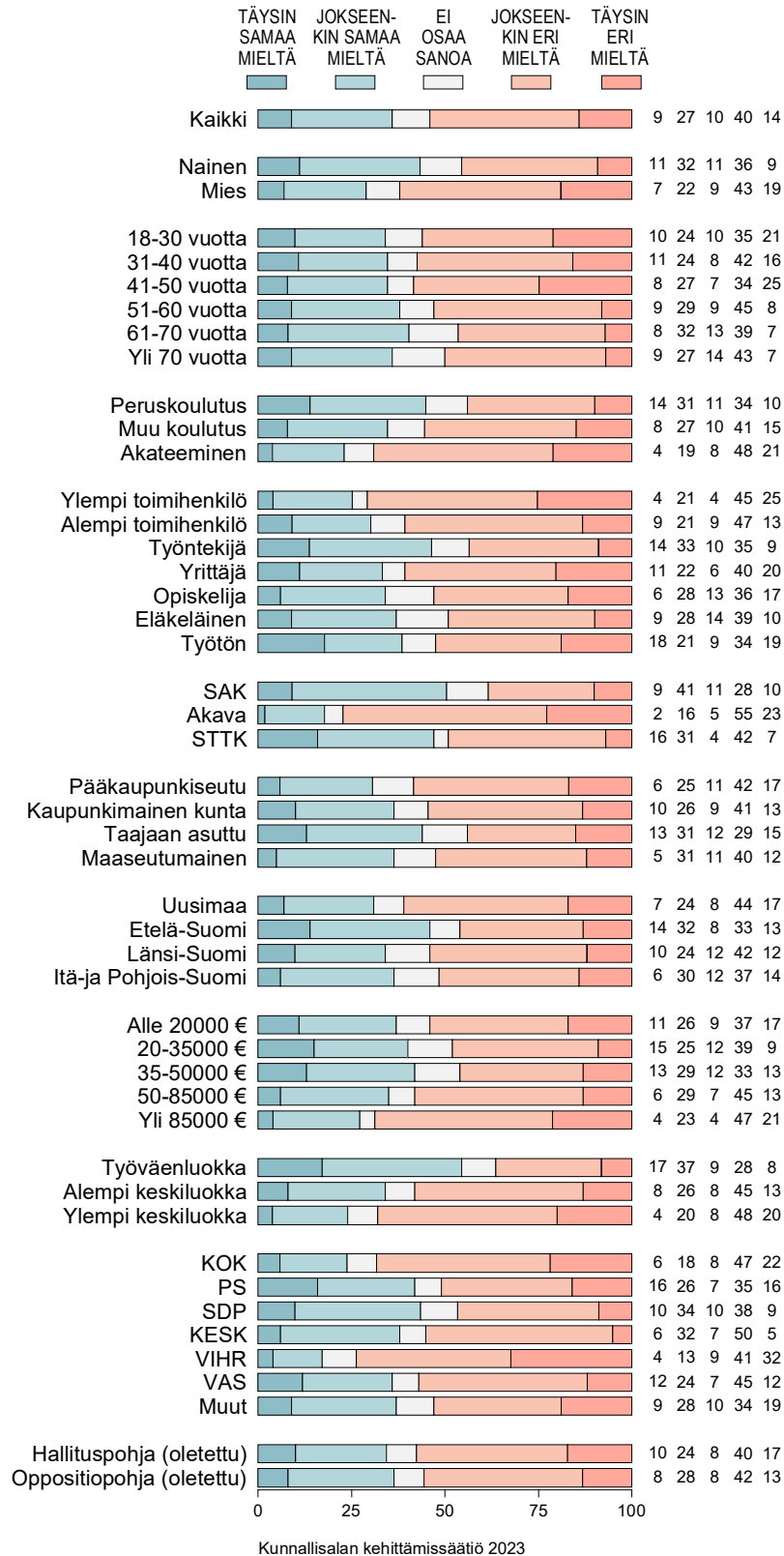
Kuvio 2. SUHTAUTUMINEN AUTOMATISAATIOTA, TEKNOLOGIAN MUUTOSTA JA TEKOÄLYÄ KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

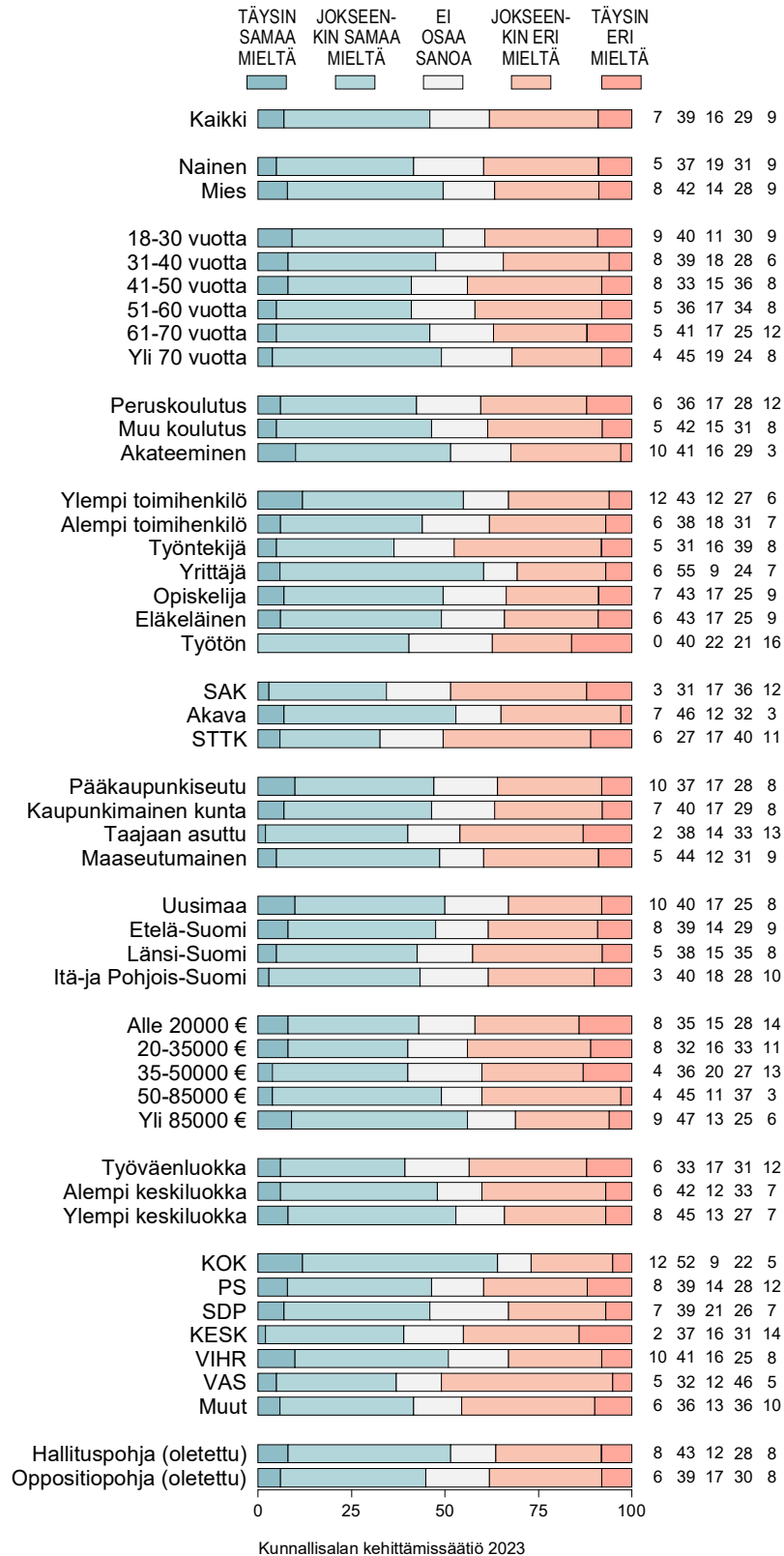
Kuvio 2-1. "On hyväksyttävä se, että tekoälyavusteiset järjestelmät, koneet ja robotit hoitavat tulevaisuudessa useimmat rutiinityöt" (%).

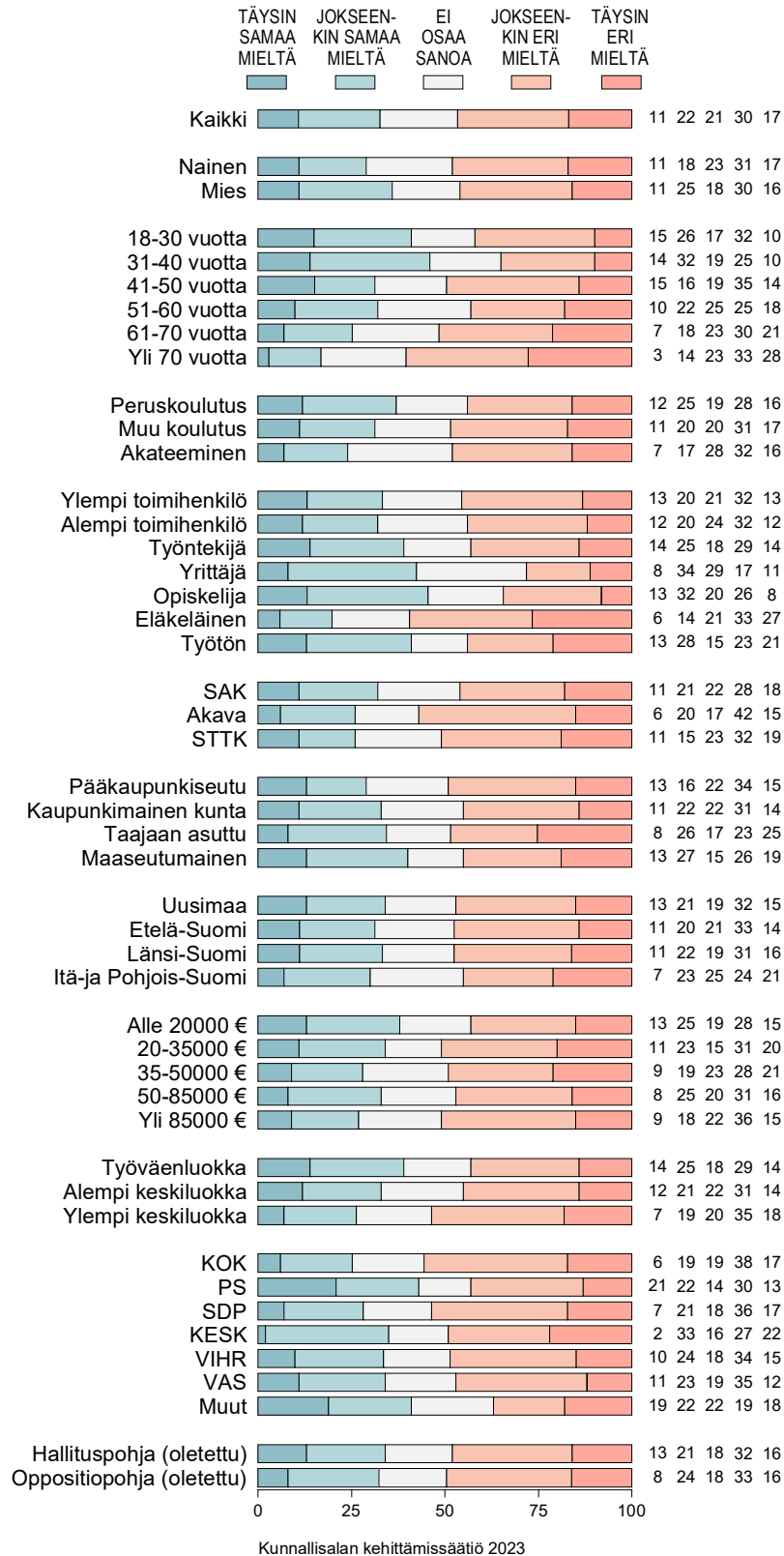
Kuvio 2-2. "Tekoälyn kehitys vie ihmisten työpaikat, minkä takia sitä pitää hillitä" (%).

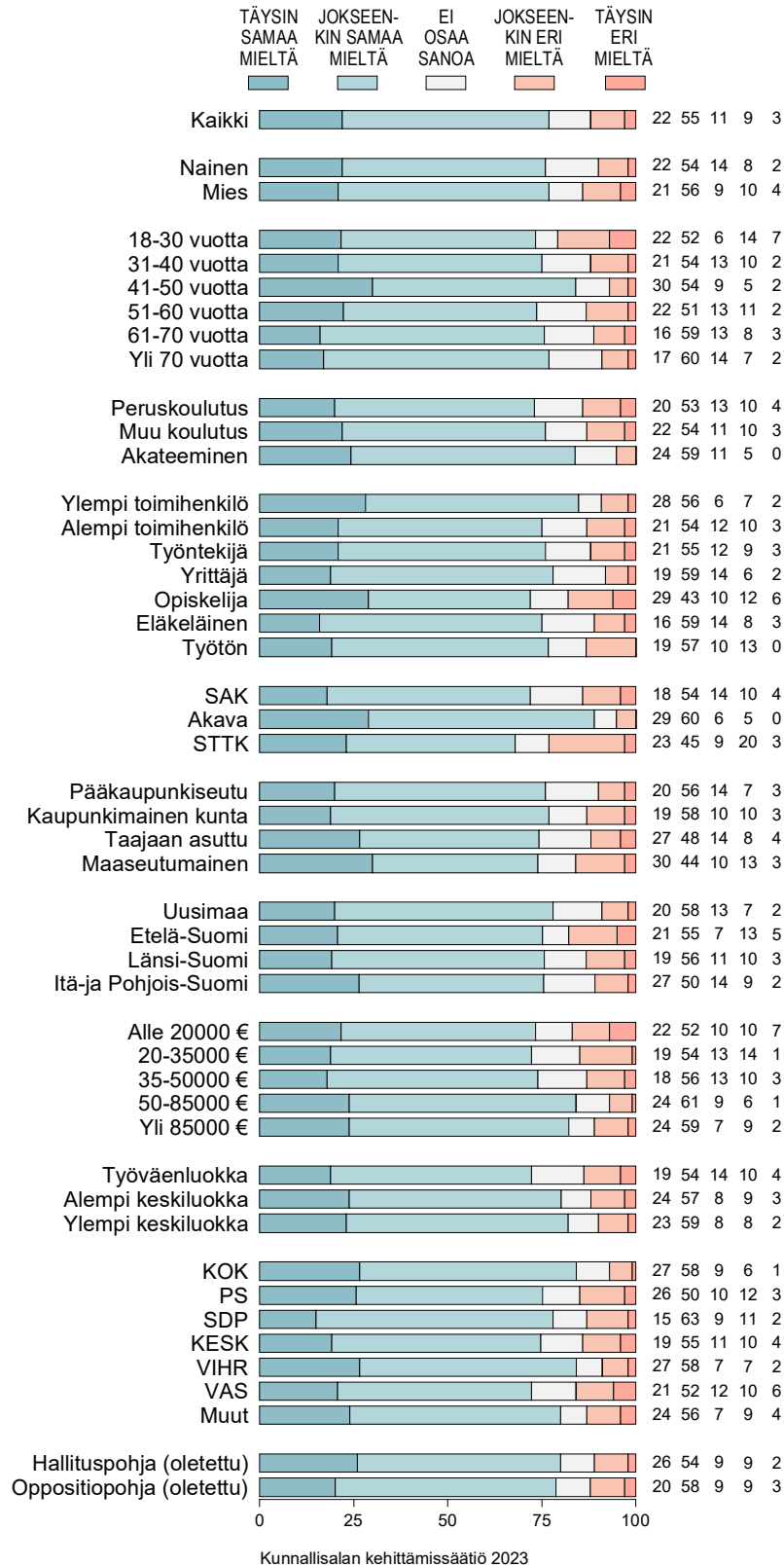
Kuvio 2-3. "Tekoäly helpottaa merkittävästi työvoimapulaa" (%).

Kuvio 2-4. "Tekoäly kehitty tulevaisuudessa ihmistä älykkäämmäksi" (%).

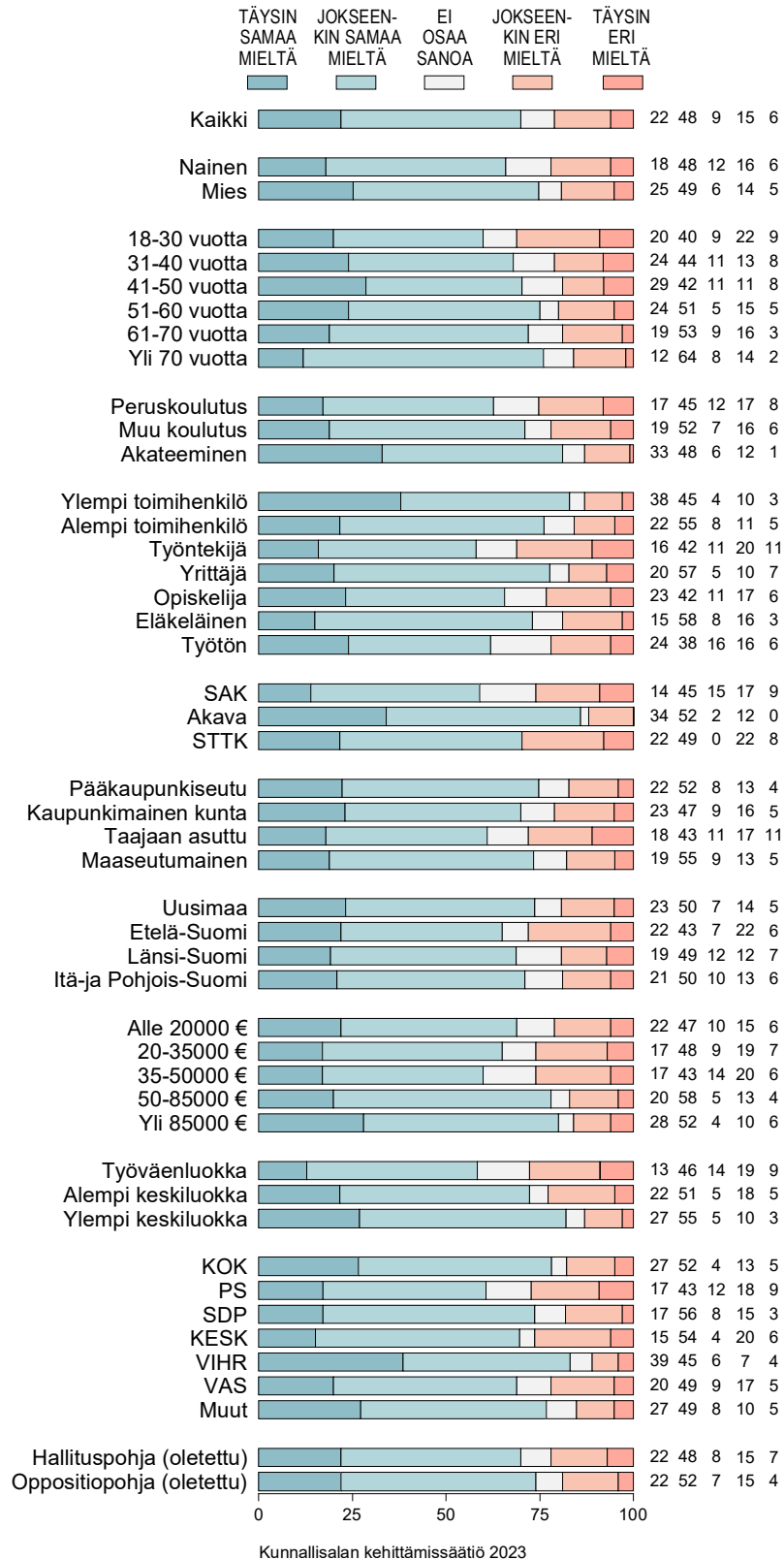

Kuvio 2-5. "Useimmilla aloilla tekoäly ei korvaa ihmistä työelämässä, vaan tekee työstä miellyttävämpää" (%).

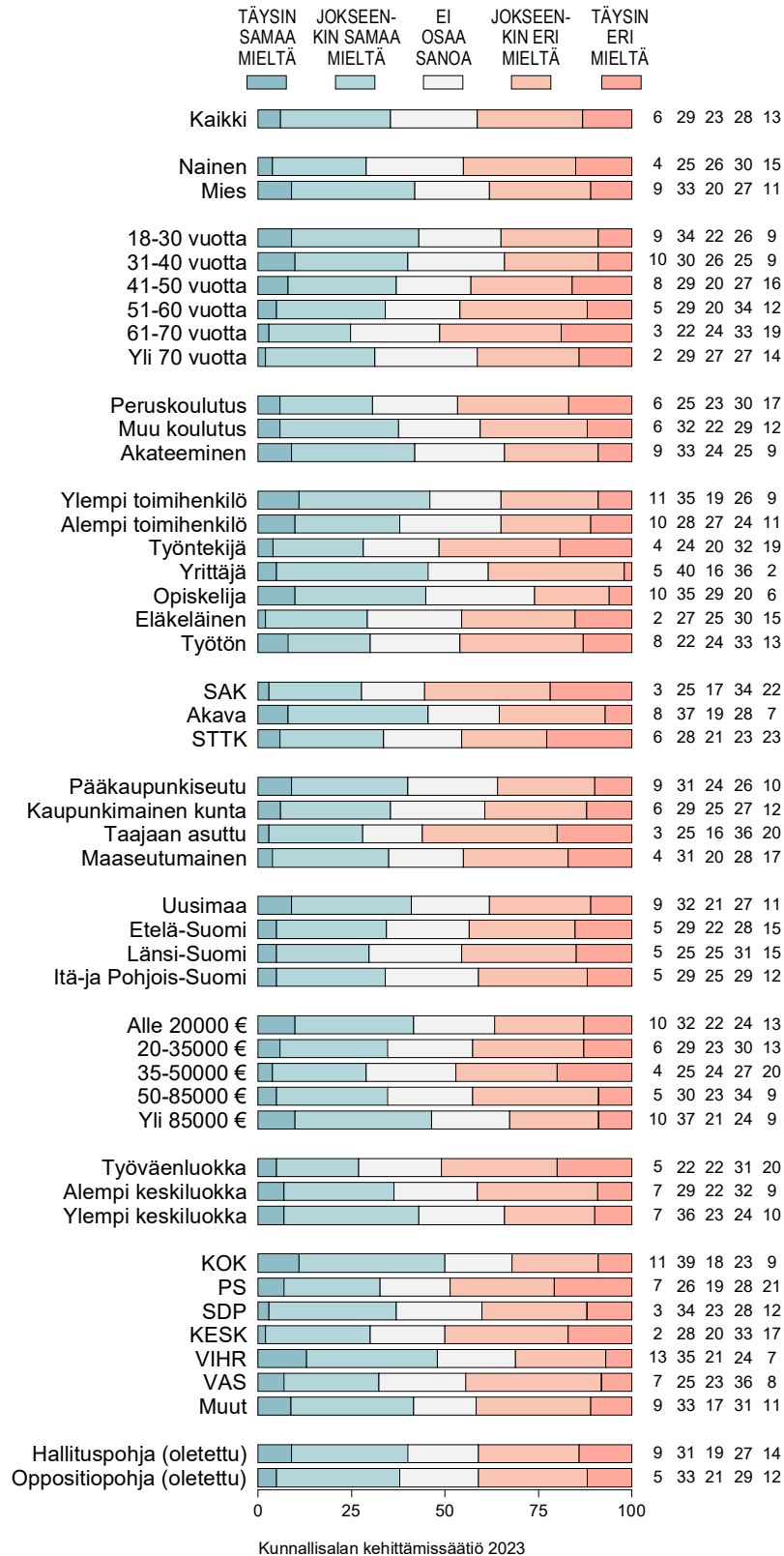

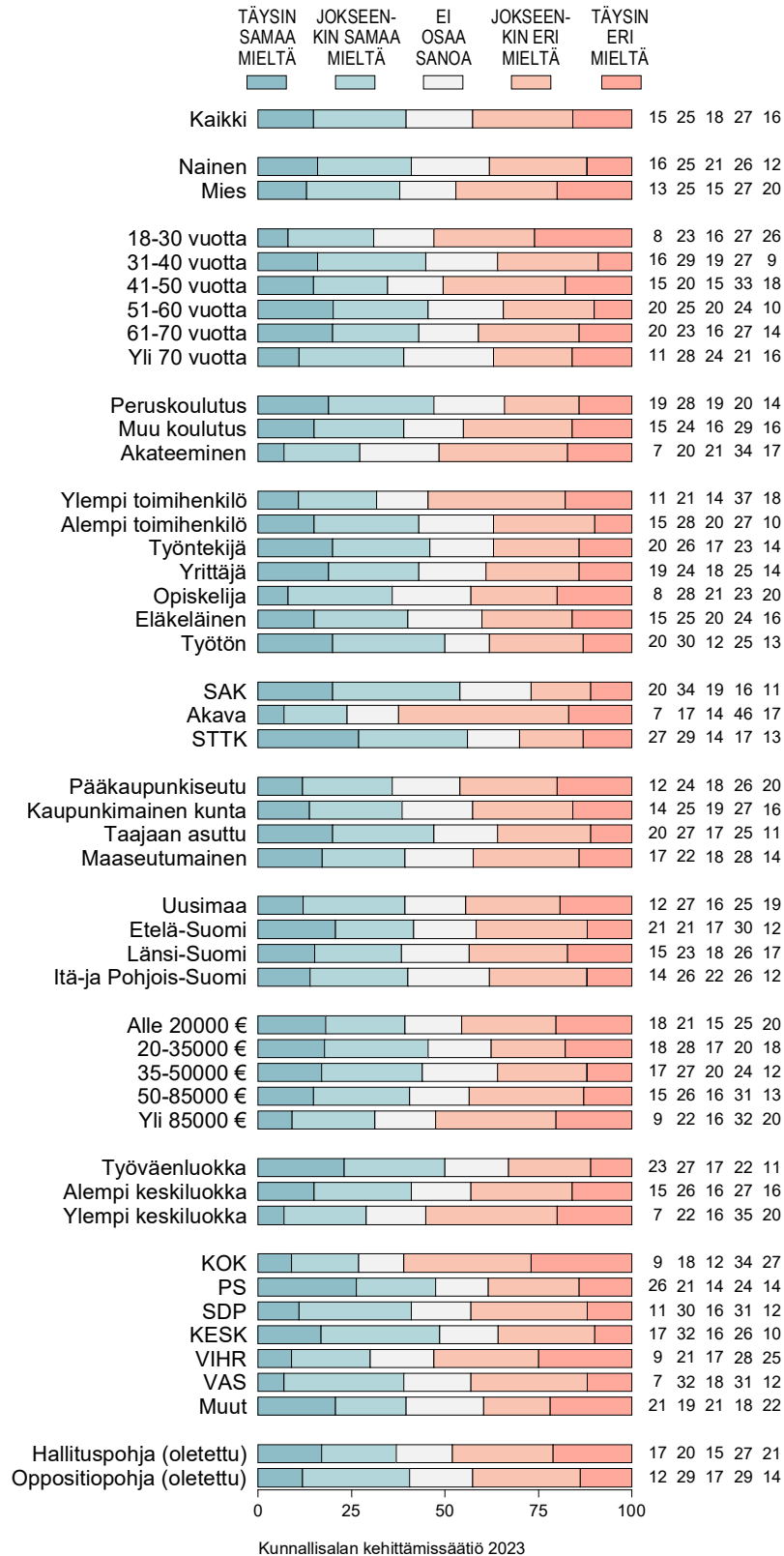
Kuvio 2-6. "On hyvä, jos tekoäly vapauttaa ihmiset tylsästä, mekaanisesta työstä" (%).

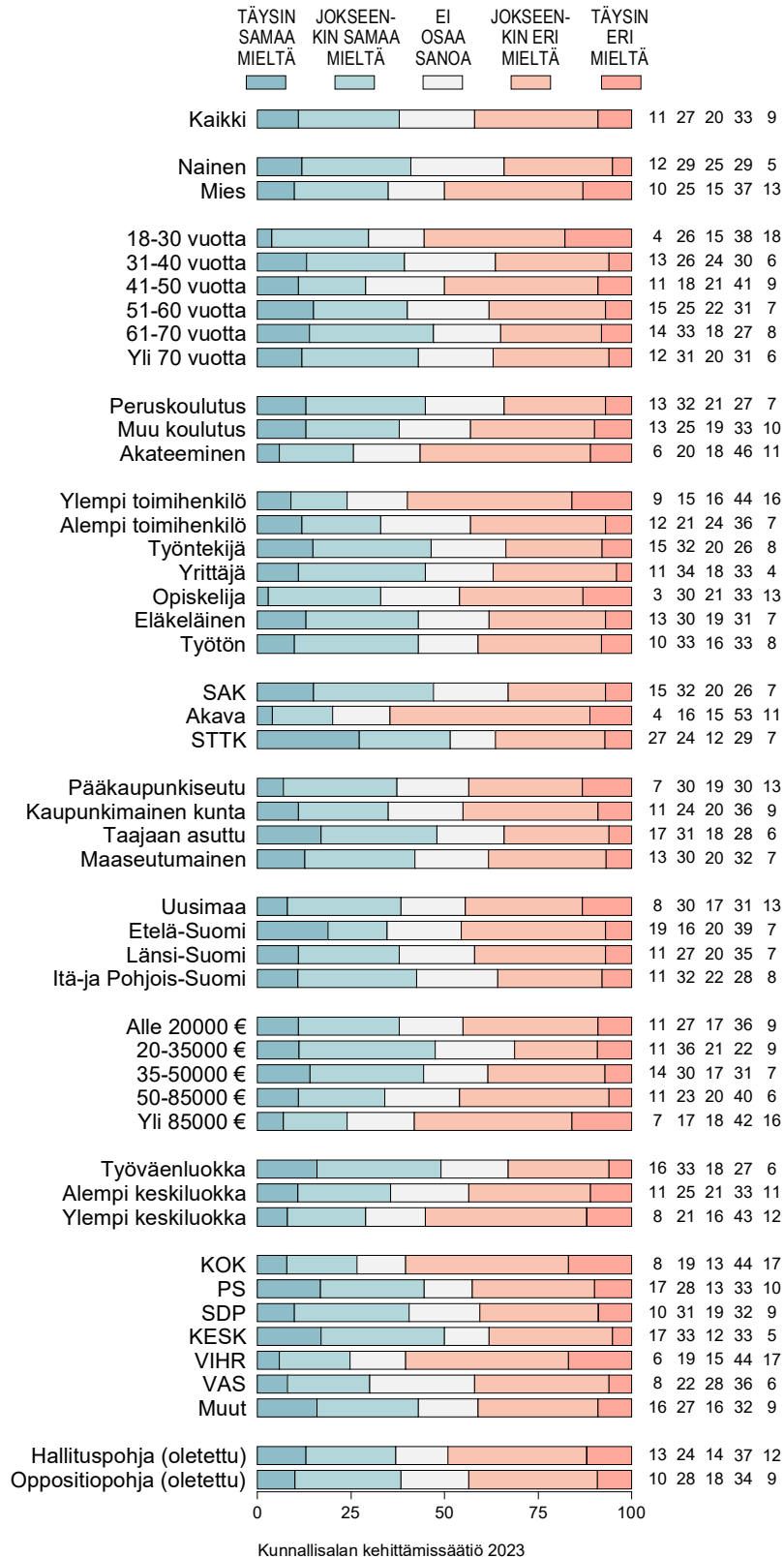
Kuvio 2-7. "Tekoälymullistus tekee maailmasta paremmin toimivan" (%).

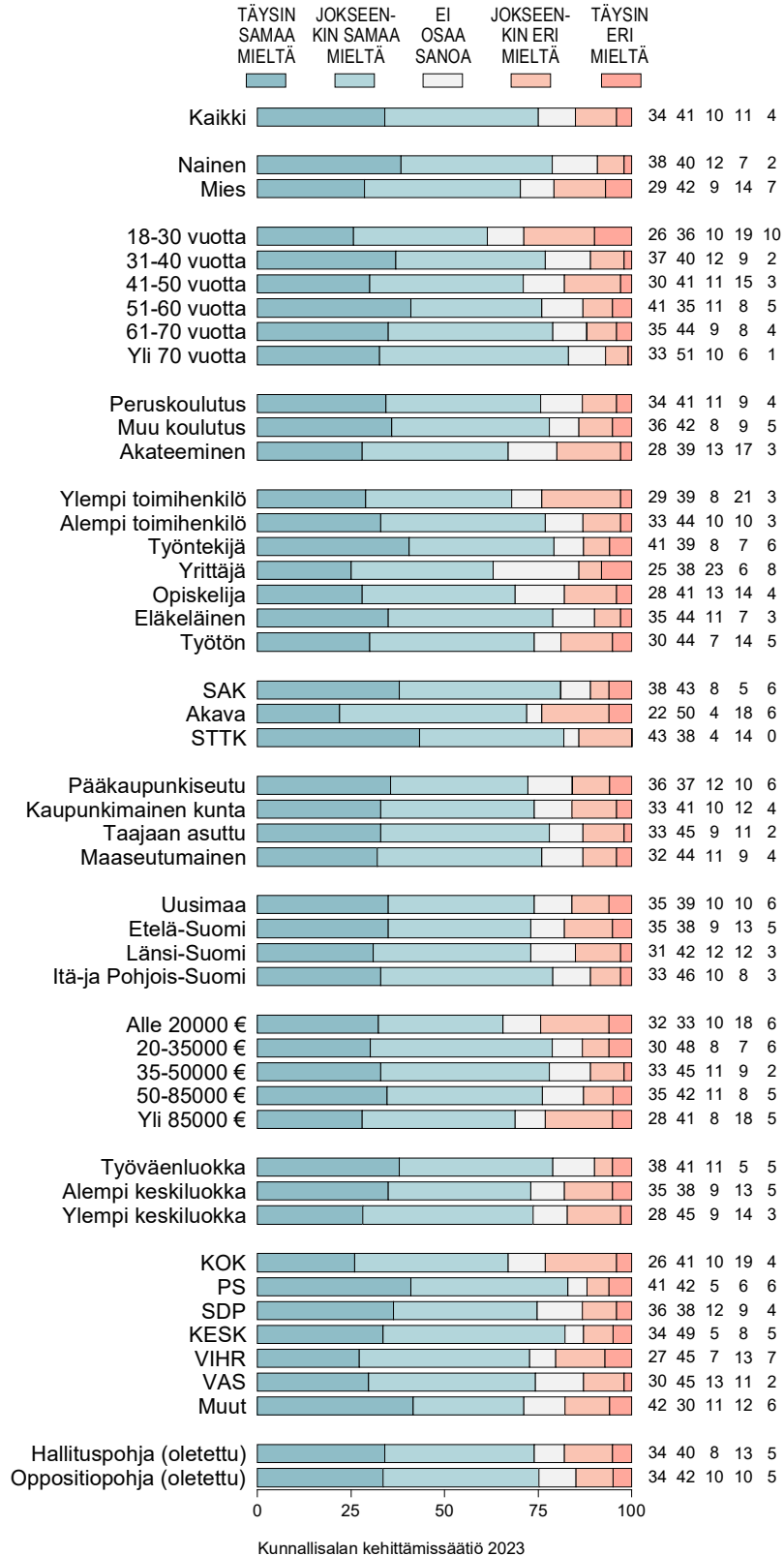
Kuvio 2-8. "Teknologia kehittyä hirviöksi, joka vielä karkaa ihmisen käsistä" (%).

Kuvio 2-9. "Tekoälyn ja robottien kehittyminen synnyttävät enemmän uusia ongelmia kuin hävittävät vanhoja" (%).

Kuvio 2-10. "Kehittyneempien tekoälyjärjestelmien käyttöönottoa tulisi rajoittaa, kunnes niiden turvallisuus ja eettisyys on perin pohjin selvitetty" (%).

Kuvio 2-11. "Minulla ei ole tietoa eikä ymmärrystä siitä, miten merkittävästi tekoäly tulee muuttamaan elämäni" (%).

